

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 868

van **MAAIKE DE VREESE**

datum: 15 juni 2023

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Werkstraffen - Voorlopige cijfers 2023

Sinds de zesde staatshervorming is Vlaanderen bevoegd voor de uitvoering van de werkstraffen. Met die werkstraffen heeft de Vlaamse overheid een belangrijk middel in handen om een veroordeelde te re-integreren. Wie een werkstraf krijgt, moet arbeid verrichten op de aangeduide prestatieplaats, zoals een overheidsdienst of vzw.

De minister heeft sterk ingezet op extra prestatieplaatsen in deze legislatuur; zo zijn er in de periode 2020-2021 1900 plaatsen bijgekomen. Momenteel zijn er meer dan 3000 prestatieplaatsen voorhanden en werden vorig jaar 5802 werkstraffen uitgevoerd. Het slaagpercentage lag rond 71%.

De minister gaf in een vorig antwoord aan dat ze een duidelijk kansenbeleid heeft ontwikkeld voor de werkstraffen. Op die manier wordt een uniforme aanpak gehanteerd over alle justitiehuisen heen. Aangezien het de probatiecommissie is die beslist over het slagen van een werkstraf, ging de minister ook met de commissie in overleg om het kansenbeleid te verstrengen.

Als antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 412 van 27 januari 2023 gaf de minister de jaarcijfers van 2022. Graag vraag ik via volgende vragen de voorlopige cijfers op van 2023.

1. Kan de minister de actuele stand van zaken toelichten van de werkstraffen? Hoeveel werkstraffen werden er afgesloten in 2023? Kan de minister een overzicht geven van de huidige instroomcijfers? Hoe verhouden die cijfers zich tegenover vorige jaren?
  - a) Kan ze een opdeling geven per provincie, justitiehuis, leeftijdscategorie en het type feiten?
  - b) Kan ze een overzicht geven van het slaagpercentage van de werkstraffen?
2. Kan de minister toelichting geven over het huidige aantal prestatieplaatsen? Hoelang zijn die plaatsen nog beschikbaar? Hoeveel van die plaatsen worden verlengd? Welk budget wordt ervoor uitgetrokken? Zijn er per provincie voldoende prestatieplaatsen?
3. Wanneer is de minister in overleg gegaan met de probatiecommissie over het kansenbeleid? Wat waren de conclusies van dat overleg?

ANTWOORD

op vraag nr. 868 van 15 juni 2023

van **MAAIKE DE VREESE**

1. De justitiehuisen hebben in 2023 tot en met de maand mei 2567 nieuwe werkstraffen ontvangen. Het gaat om een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode in 2022 (2484), waarbij er een lichte daling was ten opzichte van met het recordjaar van 2021 (2823).

Wat betreft het aantal afgesloten dossiers in 2023 zijn er dit voor dezelfde periode 2668. Dit is opnieuw een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode in 2022 (2435), dit terwijl het aantal afgesloten dossiers in 2022 reeds sterk was gestegen in vergelijking met het jaar voordien (1693 dossiers tot en met mei).

Het ziet er dus naar uit dat zowel de in- als uitstroom in 2023 hoger zal liggen dan het voorgaande jaar. De stijging van het aantal afgesloten dossiers is te verklaren doordat ik ook in 2023 heb ingezet op de personeelsuitbreiding binnen de teams van justitieassistenten die instaan voor de opvolging van de werkstraffen.

- a) In onderstaande tabel kan u een opdeling van de nieuwe en afgesloten dossiers per provincie en justitiehuis terugvinden van 2023 tot en met de maand mei.

Regio / Justitiehuis	Nieuw	Afgesloten
Antwerpen	859	871
Justitiehuis Antwerpen	556	575
Justitiehuis Mechelen	124	120
Justitiehuis Turnhout	179	176
Brussel-Leuven	655	759
Justitiehuis Brussel	505	537
Justitiehuis Leuven	150	222
Limburg	349	275
Justitiehuis Hasselt	152	105
Justitiehuis Tongeren	197	170
Oost-Vlaanderen	453	494
Justitiehuis Dendermonde	237	234
Justitiehuis Gent	165	220
Justitiehuis Oudenaarde	51	40
West-Vlaanderen	251	269
Justitiehuis Brugge	121	104
Justitiehuis Ieper	22	24
Justitiehuis Kortrijk	90	123
Justitiehuis Veurne	18	18
Eindtotaal	2567	2668

Wat betreft de leeftijdscategorie in de afgesloten dossiers is de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar, net zoals voorgaande jaren, het meest vertegenwoordigd (41%).

Leeftijdscategorie	
16 - 17	79
18 - 24	1100
25 - 34	746
35 - 44	439
45 - 54	201
55 - 64	86
>= 65	17
Eindtotaal	2668

Inzake de verdeling van de afgesloten dossiers volgens delicttype, zien we dat deze ook in lijn ligt met de vorige jaren. Zo is de categorie verkeersovertreding het grootst (47%).

Delictcategorie	
Ander misdrijf	106
Delict in familiale context	10
Delict tegen personen	329
Drugsdelict	387
Eigendomsdelict	444
Openbare orde	333
Terrorisme	2
Verkeersovertreding	1257
Zedendelict - algemeen	3
Eindtotaal	2668

Belangrijk om mee te geven bij bovenstaande cijfers is dat deze dus enkel van toepassing zijn op de eerste vijf maanden van 2023.

- b) Inzake het slaagpercentage werd 71% van de afgesloten dossiers positief beëindigd, wat betekent dat de werkstraf volledig werd uitgevoerd. We kunnen dus concluderen dat, net zoals voorgaande jaren, ongeveer drie op de vier werkstraffen positief worden afgerond. Ook dit cijfer is enkel van toepassing op de eerste vijf maanden van 2023.
2. Het klopt inderdaad, zoals ik in voorgaande antwoorden heb aangegeven, dat we met ongeveer 2000 organisaties samenwerken, goed voor ongeveer 3000 plaatsen. Deze aantallen zijn ook in 2023 nog steeds van toepassing. Dit aantal varieert wel lichtjes van jaar tot jaar, gezien er samenwerkingen bijkomen of wegvallen omdat er geen mogelijkheden meer binnen de organisatie zijn (bv. door de privatisering van het keukenwerk in een rusthuis).

Wat betreft het aantal prestatieplaatsen in 2023 verwijs ik naar mijn antwoord op de schriftelijke vraag nr. 353 van 13 januari 2023 van mevrouw Katrien Schryvers. U kan zien dat er per provincie een ruim aanbod aan prestatieplaatsen aanwezig is.

De extra plaatsen waarvoor ik heb gezorgd, zijn voornamelijk bijkomende plaatsen in het gesubsidieerde aanbod. Ik heb die met een jaar verlengd, tot 2024, gezien de blijvende hoge instroom. De projecten die deze extra plaatsen voorzien, worden continu gemonitord en zal ik ook uitgebreid evalueren om te bepalen of en welke projecten dienen te worden voortgezet. Het is in ieder geval duidelijk dat de federale

middelen die we kunnen inzetten ontoereikend zijn om een voldoende gedifferentieerd aanbod aan prestatieplaatsen voorhanden te hebben.

3. Twee keer per jaar vindt er een overleg plaats tussen mijn administratie en de provinciale voorzitters van de probatiecommissies. Op de laatste overlegmomenten in september 2022 en april 2023 werd een voorstel tot afsprakenkader besproken dat in het verlengde ligt van het huidige vernieuwde kansenbeleid dat binnen de justitieuhuizen wordt toegepast. Er werd afgesproken in te zetten op dit gezamenlijk kansenbeleid.